

Tanóra / modul címe:

FRANZ SCHUBERT: ERLKÖNIG (RÉMKIRÁLY)

KOOPERATÍV TANULÁSI TECHNIKÁK

A modul célja:

Schubert Erlkönig (Rémkirály) című műve, a ballada történetisége és dramatikus előadhatósága miatt nagyszerű lehetőséget biztosít a romantikus dal jellemzőinek feltárásához, a szemléltetéshez használt képek és különböző fordítások pedig lehetővé teszik számunkra a téma sokszínű megismerését. A dal kooperatív technikákkal való feldolgozására 3 tanórára lesz szükségünk. Ez az időráfordítás a későbbi órákon kamatozni fog, mert újfajta gondolkodásmódot tesz lehetővé számotokra, amit más összefüggésekben is használni tudtok majd.

1. Feladat

Jósold meg a címek – Villikirály, Rémkirály, Tündérrkirály – alapján 1-1 mondatban, hogy miről szólhat a ballada!

2. Feladat

Szabad választás alapján alkossatok 5 csoportot!

Most mutasd meg!

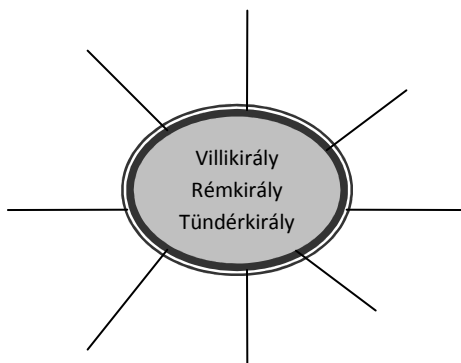
A kihúzott versrészlet (fordítás) alapján mutassátok be a részletet!

A többi csoport feladata lesz, hogy kitalálja, mi történt.

3. Feladat

Készítetek a címhez pókhálóábrát! Válasszátok az egyik versfordítás címét: Villikirály, Rémkirály, Tündérrkirály!

4. Feladat

Olvasd el a balladát!

Hasonlítsátok össze a jóslásaitokkal: miről szól a ballada, és ti mit jóslotok a cím alapján a történetről!

5. Feladat

A csoportoknak lesznek azonos és eltérő feladataik is. Csomagolópapírra dolgozzatok! Minden csoport kap 1-1 dossziét, ami a csoport feladatait, az azokhoz kapcsolódó képeket, szövegeket, ábrákat tartalmazza: egy fekete-fehér és egy színes képzőművészeti alkotást a szöveghez; Képes Géza, Závodszy Zoltán, Vas István, Arany János Erlkönig-fordítását; valamint Schubert Erlkönig (Ausgewählte Lieder Op. 1.) című dalának zongorakíséretes kottáját.

Oldjátok meg közösen a feladatokat, majd legyenek olyan csoporttagok, akik vállalják a prezentációt!

6. Feladat

A csomagolópapírra írt megoldásokat mutassátok be a többieknek!

7. Feladat

Most meghallgatjuk közösen Schubert Erlkönig című dalát!

Figyeljétek meg, hogy a dalban megjelennek-e az általatok tett megállapítások, majd reflektáljatok ezekre: mondjátok el tapasztalataitokat, megfigyeléseiteket, véleményeteket!

8. Feladat

Schubert dalához kapcsolódó kérdés az osztályhoz:

Mivel több a zenei történet a fordítások és a képzőművészeti alkotásokhoz képest?

9. Feladat

Alkossatok párokat!

Válaszoljatok a következő kérdésekre!

A/ 1. és 3. pár:

1. Milyen zenei megoldások, dallamok és hogyan fejezik ki a szereplők lelkivilágát?
2. Milyen vonzó dolgokat kínál fel a rémkirály (Villikirály, Tündérr király) a fiúnak?

B/ 2. és 4. pár:

1. Hogyan jelenik meg a zenében az apa és a rémkirály?
2. Hogyan fejezi ki Schubert a dal zenéjében a tragikumot?

C/ 5. és 6. pár:

1. Mi a szerepe és hogyan ábrázolja a schuberti zene a rémkirályt?
2. Mi jellemzi a dalt a vers és a zongorakíséret szempontjából?

Beszéljük meg közösen a megoldásaitokat!

10. Feladat

Hogy jelenik meg a zongorakíséretben a hajszolt ló? Próbáljuk meg érzékeltetni, hogy mennyire nehéz feladata van a zongoristának, amikor eljátssza a dal kíséretét! Nyissuk szét a jobb kezünket egy arasznyira (ez az oktáv, amivel a darab kezdődik), és az asztalon a hüvelyk- és a kisujjunkkal kezdjük el lassan, egyenletesen dobolni úgy, hogy két ujjunk egyszerre érintse meg az asztal lapját – így: egy-két-há, egy-két-há, egy-két-há, egy-két-há (ez egy ütem)! Ismételjük sokszor! Közben nézzük egy óra másodpercmutatóját! Először úgy üssük, hogy az egy-két-há egy másodpercre essen, azután gyorsítsuk fel addig, amíg már két egy-két-hát ütünk egy másodperc alatt! A dal tempója még ennél is gyorsabb, s az előadási utasítás forte. Üssük tehát egyenletesen, gyorsan, hangosan! Ez végig így megy, variációkkal az egész dalon át. Nagyon fárasztó, és pontosan így érzik magukat a lovak is a balladában.

11. Feladat

A dal meghallgatása még néhány fontos kérdést vet fel számunkra. Próbáljunk válaszolni ezekre!

1. Mi a zongora szerepe?
2. Hogyan különböztethetők meg zeneileg a ballada szereplői?
3. Mi a zongoraszólam és az énekszólam viszonya egymáshoz?

12. Feladat

Mielőtt kimész a teremből, írd a kilépőkártyára:

1. Egy a tananyaghoz kapcsolódó kérdést!
2. Egy-egy mondatot, hogy mi tetszett és mi nem az órán!
3. Egy személyes megjegyzést, észrevételt!

